

UCHWAŁA NR ... (projekt z dnia 14.05.2025r.)
RADY GMINY CIESZKÓW
z dnia ... 2025 r.

w sprawie rozpatrzenia petycji z dnia 27 kwietnia 2025 r.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 i 18b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, 1572, 1907 i 1940) oraz art. 9 ust. 2 i 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870) uchwala się, co następuje:

§ 1. Po rozpatrzeniu petycji z dnia 27 kwietnia 2025 r. i zapoznaniu się z opinią komisji skarg, wniosków i petycji, Rada Gminy Cieszków:

- a) uznaje za zasadną ww. petycję w części dotyczącej aktualizacji prawa miejscowego w zakresie funkcjonowania pomników przyrody znajdujących się na terenie Gminy Cieszków w celu dostosowania prawa miejscowego do aktualnych przepisów wynikających z ustawy o ochronie przyrody i wyeliminowania niejasności w zakresie sprawującego nadzór;
- b) uznaje za bezzasadną ww. petycję w części dotyczącej wydanie stosownego polecenia lub przyjęcia uchwały zobowiązującej organ wykonawczy do cyklicznego przedstawiania Radzie Gminy – nie rzadziej niż raz na rok lub raz na dwa lata – raportu dotyczącego aktualnego stanu pomników przyrody, obejmującego ocenę ich zdrowotności, kompletności oznakowania, stanu otoczenia oraz potrzeb w zakresie niezbędnych prac pielęgnacyjnych.

§ 2. Uzasadnienie sposobu rozpatrzenia petycji stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Gminy Cieszków zobowiązując do poinformowania wnoszącego petycję o sposobie jej rozpatrzenia.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

Do Rady Gminy Cieszków wpłynęła petycja z dnia 27 kwietnia 2025 r., w którym podmiot wnoszący zwrócił się o:

- 1) zmianę - aktualizację Prawa Miejscowego w zakresie funkcjonowania 3 pomników przyrody tj utworzenie uchwały (lub Uchwał) Rady Gminy w sprawie pomników przyrody znajdujących się na terenie gminy Cieszków w celu dostosowania prawa miejscowego do aktualnych przepisów wynikających z ustawy o ochronie przyrody i wyeliminowania niejasności w zakresie sprawującego nadzór;
- 2) wydanie stosownego polecenia lub przyjęcie uchwały zobowiązującej organ wykonawczy do cyklicznego przedstawiania Radzie Gminy – nie rzadziej niż raz na rok lub raz na dwa lata Raportu dotyczącego aktualnego stanu pomników przyrody, obejmującego ocenę ich zdrowotności, kompletności oznakowania, stanu otoczenia oraz potrzeb w zakresie niezbędnych prac pielęgnacyjnych.

Zgodnie z art. 18b ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym rada gminy rozpatruje skargi na działania wójta i gminnych jednostek organizacyjnych; wnioski oraz petycje składane przez obywateli; w tym celu powołuje komisję skarg, wniosków i petycji. Art. 2 ust. 1 ustawy o petycjach wskazuje, że petycja może być złożona przez osobę fizyczną, osobę prawną, jednostkę organizacyjną niebędącą osobą prawną lub grupę tych podmiotów, zwaną dalej "podmiotem wnoszącym petycję", do organu władzy publicznej, a także do organizacji lub instytucji społecznej w związku z wykonywanymi przez nią zadaniami zleconymi z zakresu administracji publicznej. Zgodnie z art. 9 ust. 2 ww. ustawy petycja złożona do organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego jest rozpatrywana przez ten organ. Przedmiotem petycji jest żądanie podjęcia określonych uchwał przez Radę Gminy Cieszków, stąd też wynika właściwość Rady Gminy do jej rozpatrzenia. Jednocześnie petycja powyższa stała się przedmiotem obrad komisji skarg, wniosków i petycji Rady Gminy Cieszków, która zarekomendowała podjęcie przedmiotowej uchwały w niniejszym brzmieniu.

Przechodząc do rozpatrzenia pierwszego żądania zawartego w treści petycji wskazać należy, że zgodnie z obecnie obowiązującym art. 44 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 i 1940) ustanowienie pomnika przyrody następuje w drodze uchwały rady gminy. W poprzednio obowiązujących przepisach kompetencje te przysługiwały również wojewodzie lub innym właściwym organom. Dopiero ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie w art. 21 pkt 4 lit. a dokonała nowelizacji ustawy o ochronie przyrody wskazującej na wyłączną kompetencję rady gminy w omawianym zakresie. Art. 35 ww. ustawy nowelizującej wskazał również, że do czasu wejścia w życie aktów prawa miejscowego wydanych na podstawie upoważnień zmienianych niniejszą ustawą zachowują moc dotychczasowe akty prawa miejscowego. Tym samym w mocy pozostają dotychczasowe akty prawne dotyczące pomników przyrody w Gminie Cieszków wydane przez inne organy niż rada gminy. Jednocześnie wskazane wydaje się dostosowanie sytuacji prawnej w zakresie ochrony pomników przyrody do aktualnie obowiązującego art. 44 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody przewidującego, że jedynym organem uprawnionym do ustanawiania w drodze uchwały pomników przyrody na terenie gminy jest rada gminy. Dodatkowo wśród koniecznych elementów takiej uchwały art. 44 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody wymienia wskazania w jej treści sprawującego nadzór nad pomnikiem przyrody, co może przyczynić się do usunięcia niejasności w tym obszarze i dostosowania do obecnych przepisów.

Odnosząc się do kwestii dotyczącej wydanie stosownego polecenia lub przyjęcie uchwały zobowiązującej organ wykonawczy do cyklicznego przedstawiania radzie gminy – nie rzadziej niż raz na rok lub raz na dwa lata – raportu dotyczącego aktualnego stanu pomników przyrody, Rada Gminy Cieszków uznała petycję w tym zakresie za bezzasadną. Przywoływany w petycji art. 17 i 18 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54 z późn. zm.) zawiera regulacje dotyczące gminnych programów ochrony środowiska i składania raportów z ich wykonania organowi uchwałodawczemu przez organ wykonawczy. Jednocześnie powszechnie obowiązujące przepisy prawa nie nakładają na organ wykonawczy obowiązku w zakresie opisanym w petycji, tj. obowiązku cyklicznego przedstawiania Radzie Gminy – nie rzadziej niż raz na rok lub raz na dwa lata – raportu dotyczącego aktualnego stanu pomników przyrody, obejmującego ocenę ich zdrowotności, kompletności oznakowania, stanu otoczenia oraz potrzeb w zakresie niezbędnych prac pielęgnacyjnych. Rada Gminy Cieszków, działając na podstawie i w granicach przepisów prawa, nie może zatem nakładać na inne organy obowiązki bez wyraźnej podstawy prawnej. Jednocześnie brak jest przeszkód, by opisane w petycji informacje na temat aktualnego stanu pomników przyrody były uzyskiwane przez zainteresowane podmioty na podstawie obecnie obowiązujących przepisów.

Z powyższych względów, po zapoznaniu się z opinią komisji skarg, wniosków i petycji, Rada Gminy Cieszków rozpatrzyła petycję w wyżej opisany sposób. Zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy o petycjach podmiot rozpatrujący petycję zawiadamia podmiot wnoszący petycję o sposobie jej załatwienia wraz z uzasadnieniem w formie pisemnej albo za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Wobec powyższego o treści powyższej uchwały wraz z jej uzasadnieniem poinformuje wnoszącego petycję Przewodniczący Rady Gminy.

W myśl art. 13 ust. 2 ustawy o petycjach sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.